

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **D. S.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Doležalem
sídlem Mazovská 476/2, 181 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, č. j. KUUK/130431/2023/DS/Lin,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, č. j. KUUK/130431/2023/DS/Lin, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem, odboru dopravy (dále jen „městský úřad“) ze dne 13. 4. 2023, č. j. MURCE/18204/2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu podle § 125c odst. 5 písm. f) téhož zákona městský úřad

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

uložil pokutu ve výši 2 500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“).

2. Přestupku se žalobce dopustil tím, že jako provozovatel vozidla tovární značky Škoda, registrační značky EL7 52 AR, v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 11. 6. 2022 v 11:39 hodin v obci Roudnice nad Labem v ulici Karlovo náměstí u domu č. p. 28 blíže nezjištěný řidič nerespektoval světelný signál S1a s červeným světlem „Stůj!“. Tím porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 téhož zákona.
3. Současně žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

4. Žalobce v podané žalobě namítal zásah do svého práva nechat se zastoupit zmocněncem dle svého výběru podle § 33 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Připomněl, že městský úřad usnesením ze dne 2. 2. 2023, č. j. MURCE/5832/2023, nepřipustil zastoupení žalobce zmocněncem M. B., MBA. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 5. 2023, č. j. KUUK/071228/2023/DS/Lin, odvolání žalobce proti tomuto usnesení zamítl a usnesení potvrdil. Žalobce namítl, že nebyl městským úřadem vyzván k doplnění odvolacích důvodů proti usnesení ze dne 2. 2. 2023 a v rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2023 chybí informace o tom, komu a kdy byla výzva k doplnění odvolacích důvodů poslána. Žalobce označil za rozporné tvrzení žalovaného v rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023 o tom, že bylo podáno pouze blanketní odvolání, na druhou stranu žalovaný reagoval na konkrétní odvolací důvody. Žalobce zdůraznil, že otázka zastoupení zvoleným zmocněncem souvisí s meritem věci, neboť v důsledku omezení svého práva nechat se zastoupit nemohl žalobce v řízení svá práva uplatnit. Žalobci byla přitom odeprána možnost nechat se zastoupit zvoleným zmocněncem, jen protože správní orgány nezákonně dovodily opakované zastupování ze strany zmocněnce, a to na základě podkladů, s nimiž nebyl žalobce v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámen. Žalovaný získal znalosti o zastupování zvoleného zmocněnce v jiných řízeních ze své úřední činnosti, proti čemuž však žalobce nemohl brojit, neboť nebyl s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen. Žalobce dále připomněl, že Nejvyšší správní soud judikoval otázku zastoupení jako samostatnou, soudem přezkoumatelnou otázku a bylo by absurdní, aby měl žalobce právo proti takovému rozhodnutí brojit správní žalobou a zároveň by nebyl seznámen s podklady rozhodnutí. Správní orgán by v takové situaci mohl odkázat i na smyšlené spisové značky řízení, v nichž zvolený zmocněnec údajně zastupoval a účastník by se s těmito podklady neměl možnost seznámit. Žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, vyjádřil své přesvědčení, že do jeho práv bylo v důsledku výše uvedených skutečností zásadně zasaženo.
5. Žalobce rovněž namítal, že městský úřad zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla nezákonně, neboť neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018-21, uvedl, že v podání vysvětlení ze dne 12. 8. 2022 sdělil dostatečné údaje o osobě, která mohla vozidlo řídit a uvedl, že s tímto vysoce pravděpodobným řidičem byla uzavřena smlouva o pronájmu vozu. Městský úřad učinil pouze jediný pokus o doručení předvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

k podání vysvětlení sdělenému řidiči vozidla, přičemž zasilka se vrátila coby nepřevzatá zpět. Žalobce zdůraznil, že městský úřad žádný další krok neučinil, ačkoli mu nic nebránilo kontaktovat označeného řidiče opakovaně či s přihlédnutím k dostupným důkazům rovnou zahájit řízení o podezření ze spáchání přestupku. Podle názoru žalobce bylo odložení přestupkové věci předčasné a postup městského úřadu pouhým formalismem směřujícím k tomu, aby bylo možné zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla. Žalobce upozornil na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž platí, že pokud mají správní orgány reálnou příležitost zjistit pachatele přestupku, musí se o to pokusit a provedení nezbytných kroků nesmí být pouhou formalitou. Doručení výzvy k podání vysvětlení označenému řidiči přitom není jediným způsobem, kterým by bylo možné zjistit totožnost pachatele přestupku. Podle názoru žalobce si městský úřad mohl vyžádat smlouvu o nájmu, což by bylo logickým krokem ke zjištění pachatele přestupku, neboť z této smlouvy mohl zjistit další kontaktní údaje řidiče a důkazy o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení s pachatelem. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25, v němž byl označeným řidičem rovněž cizinec. Dále připomněl, že městský úřad i žalovaný se k existenci nájemní smlouvy s označeným řidičem ve svých rozhodnutích nevyjádřili, žalovaný pouze upozornil na obstrukční praxi obviněných z přestupku spočívající v určení řidiče pobývajících v zahraničí. Žalobce souhlasil s tím, že městský úřad neměl dostatek důkazů pro zahájení řízení s řidičem, tím spíše si měl nájemní smlouvu, která mohla být klíčovým důkazem pro zahájení řízení o přestupku, vyžádat. Žalobce zastával názor, že pokud tak městský úřad neučinil, odložil přestupkovou věc s pachatelem předčasně.

6. Žalobce dále zastával názor, že za přestupek není odpovědný, neboť provozovatel vozidla odpovídá za přestupek mj. pokud bylo porušení pravidel zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku (dále jen „ATM“) používaného bez obsluhy. Žalobce zdůraznil, že ATM bez obsluhy, který zjišťuje tzv. projetí na červenou, je míněn specializovaný systém k tomuto účelu určený, například systém RedCon, nikoli městský kamerový dohlížecí systém, který byl v případě žalobce použit a slouží k odlišným účelům. Podle názoru žalobce nesplňuje městský kamerový dohlížecí systém definici ATM bez obsluhy dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 213/2017-37. Žalovaný ostatně neuvedl, že přestupek byl zjištěn pomocí ATM bez obsluhy, naopak oba správní orgány uvedly, že přestupek neznámého řidiče byl zdokumentován Městskou policií v Roudnici nad Labem videozáznamem, z něhož je patrná registrační značka, místo i čas spáchání přestupku. Žalobce zdůraznil, že tzv. projetí na červenou nevyhodnocuje sám městský kamerový systém, nýbrž jeho obsluha. Podle názoru žalobce je zapotřebí odlišovat situace, kdy městská policie pomocí kamerového systému zjišťuje přestupky spočívající v neoprávněném zastavení a přestupky spočívající například v tzv. projetí na červenou, kdy je ze zákona nutné, aby byl tento přestupek vyhodnocen ATM bez obsluhy a nikoli obsluhou městského kamerového dohlížecího systému.
7. Žalobce dále připomněl, že přestupek provozovatele vozidla projednávají a pokuty vybírají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, pro jejichž rozpočty se přestupek provozovatele vozidla stal tzv. zlatým dolem. Obce proto investují do pořizování automatizovaných technických prostředků umožňujících detekovat provozovatele vozidla, který nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Žalobce dále uvedl, že vlastní provoz automatizovaných technických prostředků je svěřen obecní či městské policii. Žalobce zastával názor, že důkaz proti provozovateli vozidla založený na použití ATM bez obsluhy

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

používaného při dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích provozovaného obecní nebo městskou policií je nezákonný a procesně nepoužitelný. Žalobce trval na tom, že obecní a městská policie je na základě zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, (dále jen „zákon o obecní policii“) oprávněna pořizovat zvukové, obrazové či jiné záznamy, nicméně jen pokud jiný zákon stanoví úkol, pro nějž je pořízení takového záznamu nezbytné. Oprávnění k pořízení záznamu je poměřováno principem proporcionality. Žalobce dále připomněl, že podle § 79a zákona o silničním provozu je obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel výhradně na místech určených Policií České republiky a jen v souvislosti s příkazním řízením na místě. Právní řád tedy vylučuje provozování kamerového záznamu obecní a městskou policií pro účely dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích bez ztotožnění řidiče motorového vozidla bezprostředně po spáchání skutku, který vykazuje znaky přestupku. Žalobce odkázal na znění § 79a zákona o silničním provozu a § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky, z něhož dovedl, že obecní policie není orgánem oprávněným k oznamování přestupku. Žalobce s odkazem na zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí dovedl, že provozování kamerového systému obecní nebo městskou policií pro účely detekování provozovatelů vozidla není legitimní, neboť používání takového ATM bez obsluhy slouží především k represivním účelům a jeho primárním cílem je zvýšení příjmů rozpočtů obcí, měst a hlavního města Prahy. Žalobce dále uvedl, že umístění městského kamerového systému v Roudnici nad Labem nebylo zveřejněno v souladu s § 24b odst. 2 zákona o obecní policii, tudíž na tomto důkazu založené dokazování je nezákonné.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření shrnul žalobní námitky, k nimž uvedl, že žalobce vyzval k doplnění odvolání proti usnesení ze dne 2. 2. 2023 celkem dvakrát a obě výzvy k doplnění odvolání jsou součástí spisové dokumentace. Žalobce byl rovněž předvolán k ústnímu jednání, k němuž se bez omluvy nedostavil a zároveň v oznámení o zahájení řízení bylo uvedeno poučení, že žalobce bude s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen během ústního jednání. Žalovaný pokračoval, že zmocněný zástupce žalobce se k městskému úřadu dostavil a pořídil dokumentaci. Žalobce byl tedy ještě před ústním jednáním seznámen s veškerým spisovým materiálem, který městský úřad dále nijak nedoplňoval. Žalovaný zastával názor, že ačkoli městský úřad v poučení v předvolání k ústnímu jednání podrobně necitoval § 36 odst. 3 správního řádu, do spisu nic nedoplnil, a proto nebylo jeho povinností žalobce opětovně vyzývat k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. K otázce nepřipuštění zastupování zvoleným zmocněncem žalovaný uvedl, že žalobce si mohl zvolit jiného zmocněnce. Žalovaný dále uvedl, že v rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023 odkázal na některé spisové značky řízení, v nichž coby obecný zmocněnec vystupoval M. B. Tyto konkretizované případy považoval žalovaný za dostatečné pro zdůvodnění, proč M. B. nepřipustil coby zvoleného zmocněnce žalobce.
9. K námitkám žalobce stran předčasného odložení přestupku řidiče žalovaný uvedl, že městský úřad vypravil písemnost, v níž předvolal žalobcem určeného řidiče k podání vysvětlení. Písemnost byla městskému úřadu vrácena zpět coby nevyzvednutá, a proto městský úřad přestupek neznámého řidiče odložil, neboť nebylo možné zjistit skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné řidiče postihnout. Žalovaný trval na tom, že podle judikatury správních soudů v případě, kdy se pachatel přestupku nachází v zahraničí a je nekontaktní, nemá správní orgán možnost spolehlivě zjistit, že jde skutečně o pachatele přestupku. Pokud z ostatních důkazů vina přesvědčivě nevyplývá a označená osoba ze

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zahraničí je nedostupná, není nutné trvat na tom, aby se jí správní orgán nadále snažil kontaktovat. Podle názoru žalovaného bylo v dané věci možné za nezbytné kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku považovat i zaslání jedné výzvy k podání vysvětlení označenému pachateli přestupku do Portugalska. Opakované zasílání těchto výzev nekontaktní osobě by mělo dle žalovaného za následek pouze zbytečné průtahy v řízení o přestupku provozovatele vozidla. Žalobci navíc dle názoru žalovaného nic nebránilo označenou osobu kontaktovat a vyzvat ji k vyjádření. Žalovaný uvedl, že za dané situace bylo na žalobci, aby městskému úřadu předložil dostatečné důkazy o vině označené nekontaktní osoby, či aby se sám s touto osobou domluvil na občanskoprávní odpovědnosti. Předložení nájemní smlouvy by nic nezměnilo na skutečnosti, že si označená osoba nevyzvedla doručovanou písemnost, a proto nevyžádání si nájemní smlouvy ze strany městského úřadu nepovažoval žalovaný za pochybení. Žalovaný dále uvedl, že kamerový systém, kterým byl přestupek žalobce zaznamenán, je používán v automatickém režimu. Každý kamerový systém nicméně musí být z logiky věci obsluhován, ale přestupky jsou zaznamenány automaticky a poté vyhodnocovány. Žalovaný uvedl, že Městská policie v Roudnici nad Labem používá kamerový systém na základě zákona o obecní policii a na základě tohoto oprávnění jsou přestupky zaznamenány. O této skutečnosti jsou obyvatelé města informováni informačními tabulemi. Žalovaný zastával názor, že v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy a prvostupňové a napadené rozhodnutí vycházejí ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný soudu nesdělili nesouhlas s tímto postupem, přičemž byli poučeni, že nevyjádří-li se do dvou týdnů od doručení výzvy, má se za to, že souhlas udělili.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlížet toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Městskému úřadu bylo městskou policií doručeno oznámení o spáchaném přestupku ze dne 11. 6. 2022 společně s CD obsahujícím videozáznam a kartou vozidla X. Výzvou ze dne 27. 6. 2022 městský úřad vyzval žalobce coby provozovatele vozidla k uhrazení částky ve výši 2 000 Kč jako určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy. Žalobce následně zmocnil Bc. T. K. MBA, aby jej zastupoval při pořízení kopií ze spisu. Zvolený zástupce se dostavil dne 11. 8. 2022 k městskému úřadu, kde se seznámil se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

spisem a pořídil si kopii spisové dokumentace a videozáznamu na CD. Žalobce následně městskému úřadu sdělil totožnost řidiče. Uvedl, že se jednalo o R. C. narozeného dne X a jako jeho adresu uvedl „X“. Žalobce dále uvedl, že s řidičem byla uzavřena smlouva o pronájmu vozu. Městský úřad přípisem ze dne 16. 8. 2022 předvolal a vyzval označeného řidiče na den 27. 10. 2022 k podání vysvětlení ve věci spáchaného přestupku. Výzva se vrátila městskému úřadu coby nedoručená. Městský úřad proto usnesením ze dne 31. 10. 2022, č. j. MURCE/44907/2022, věc podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona o odpovědnosti za přestupky odložil, neboť nezjistil do 60 dnů od přijetí oznámení skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Městský úřad odložení věci zdůvodnil tak, že žalobcem označeného řidiče se mu nepodařilo kontaktovat, neboť tento nepřevzal výzvu k podání vysvětlení.

14. Příkazem ze dne 31. 10. 2022, č. j. MURCE/44909/2022, magistrát uznal žalobce vinným ze spáchaní přestupku podle § 125f odst. 1 písm. l) zákona o silničním provozu, kterého se dopustil porušením § 10 odst. 3 téhož zákona, kdy řidič vozidla nerespektoval světelný signál S1a (Signál s červeným světlem „Stůj!“), čímž porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za spáchaní uvedeného přestupku byla žalobci příkazem uložena pokuta ve výši 2 500 Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce včasný odpor. Dne 2. 2. 2023 se ve věci konalo ústní jednání, kterého se žalobce účastnil a na základě plné moci ho přišel zastupovat M. B. Usnesením ze dne 2. 2. 2023, č. j. MURCE/5832/2023, bylo rozhodnuto o tom, že se zastoupení žalobce M. B. nepřipouští, protože zvolený zmocněnec vystupuje v řízení o přestupcích v různých věcech opětovně a nejde o advokáta nebo jinou osobu poskytující právní služby soustavně za úplatu. Proti tomuto usnesení podal žalobce dne 17. 2. 2023 blanketní odvolání, které na výzvu městského úřadu nedoplnil. Ve věci bylo dále nařízeno ústní jednání na den 30. 3. 2023, z něhož se žalobce omluvil s odůvodněním, že nepřipuštění jím zvoleného zmocněnce je nezákonné a na svém zastupování jím trvá, a proto se ústního jednání účastnit nebude. Po ústním jednání provedeném dne 30. 3. 2023 následně vydal městský úřad prvostupňové rozhodnutí. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 17. 5. 2023 blanketní odvolání, které doplnil dne 3. 7. 2023. O odvolání žalobce proti usnesení městského úřadu ze dne 2. 2. 2023, č. j. MURCE/5832/2023, rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 5. 2023, č. j. KUUK/071228/2023/DS/Lin, kterým odvolání zamítl a usnesení městského úřadu ze dne 2. 2. 2023 potvrdil. O odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
15. Soud se nejprve zabýval námitkami žalobce stran nepřipuštění zastupování jím zvoleným zmocněncem.
16. Podle § 33 odst. 1 správního řádu si účastník může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.
17. Podle § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že správní orgán usnesením rozhodne o tom, že nepřipustí zastoupení na základě plné moci, pokud zmocněnec vystupuje v řízení o přestupcích v různých věcech opětovně, nejde-li o advokáta nebo jinou osobu poskytující právní služby soustavně a za úplatu podle jiného zákona.
18. Podle § 36 odst. 3 věty první správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

19. Důvodová zpráva k zákonu č. 417/2021 Sb., který vložil do zákona o odpovědnosti za přestupky § 72b (dále jen „důvodová zpráva“), uvádí následující: „[p]oskytování právních služeb, mezi které patří i zastupování v řízení o přestupku, je připuštěno za podmínek stanovených zvláštními zákony (např. zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii). Uvedená činnost je svěřena v nejširším rozsahu advokátům; v užším rozsahu též notářům, soudním exekutorům, patentovým zástupcům, daňovým poradcům, popř. dalším subjektům (srov. výčet uvedený v § 2 zákona č. 85/1996 Sb.). V oblasti správního trestání (zejména v agendě dopravních přestupků) ovšem dochází k porušování zmíněných zvláštních zákonů tím, že právní služby poskytují za úplatu, ve velkém rozsahu a dlouhodobě osoby, které k tomu nejsou oprávněny (jako tzv. obecní zmocněnci). Tyto osoby nabízejí pachatelům přestupků své služby, jejichž cílem je vyhnout se povinnosti zaplatit pokutu za přestupek. V této souvislosti dochází mnohdy k obstrukčním praktikám a zneužívání práva, resp. k zahlcování správních orgánů množstvím (často i nesmyslných) podání. Správní orgán vzhledem k tomu mnohdy neřeší věcnou stránku přestupku, ale pouze obstrukce v řízení. Podle současné právní úpravy se taková osoba sice dopouští neoprávněného podnikání, avšak správní orgán nemá možnost ji vyloučit ze zastoupení v konkrétním řízení. Tito tzv. obecní zmocněnci způsobují i následnou zahlcenost správních soudů, včetně Nejvyššího správního soudu (o obstrukčních praktikách těchto společností se Nejvyšší správní soud hojně zmiňuje též ve své judikatuře – např. rozsudek ze dne 3. května 2017, č. j. 3 As 61/2016). K omezení tohoto negativního jevu se proto navrhuje právní úprava týkající se zmocněnců, která je obdobná jako v § 27 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, tedy aby správní orgán mohl u obecného zmocněnce, který zastupuje opakovaně, rozhodnout o nepřipuštění zastoupení. K zajištění přiměřenosti daného omezení se dále navrhuje, aby dopadalo pouze na zastoupení v řízení o přestupku. O nepřipuštění zastoupení se bude vydávat usnesení.“ (digitální repozitář, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 8. volební období, tisk č. 670, www.psp.cz).
20. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 7. 2016, č. j. 8 As 164/2015-33, uvedl, že smyslem institutu obecného zmocněnce je pomoc účastníkovi řízení v lepším hájení jeho práv a zefektivnění řízení. Nejvyšší správní soud ovšem zároveň zdůraznil, že obecný zmocněnec zpravidla není osobou zastupující účastníka řízení pro svou právní erudici, za účelem poskytování kvalifikovaných právních služeb. K odbornému právnímu zastupování jsou naopak povolány osoby s právním vzděláním poskytující právní pomoc v rámci své podnikatelské činnosti. Zároveň Nejvyšší správní soud uvedl, že tyto osoby na rozdíl od obecného zmocněnce poskytují právní služby na základě určité právní regulace. Ačkoli se právě uvedené závěry týkají zastupování obecným zmocněncem v řízení před soudem, podle názoru zdejšího soudu jsou nicméně použitelné i na zastupování v řízení o přestupcích. Obdobně Ústavní soud v usnesení ze dne 10. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 2428/08, uvedl, že smyslem institutu obecného zmocněnce je pomoci účastníkovi v určité věci a procesně ho zastupovat, nikoli však poskytování právních služeb, právní pomoci. Ústavní soud dále uvedl, že smyslem a účelem § 27 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) je zájem na ochraně jednotlivců jako účastníků řízení před nekvalifikovaným zastupováním osobami nenacházejícími se ve specifickém (profesionálním) postavení osoby práva znalé (především advokáta) a ochrana (v zásadě) výlučného postavení advokátů v systému ochrany práv, tedy ochrana před tzv. pokoutnictvím. Poskytování právní pomoci advokací se děje ve veřejném zájmu, čímž zákonodárce sleduje, aby se účastníkovi řízení, jestliže si již zvolí zastoupení za účelem poskytnutí právních služeb, dostalo skutečně kvalifikované právní pomoci, kterou od poskytovatele může opodstatněně očekávat. Stát tak umožňuje – se zřetelem na atributy advokacie - garanci práv a svobod jednotlivců včetně základních lidských práv a svobod.

Pokud by byli do soudního řízení připuštěni tzv. pokoutníci, na což lze usuzovat (předpokládat) ze skutečnosti, že konkrétní osoba vystupuje jako obecný zmocněnec v různých věcech opětovně, nemohl by stát shora nastíněný legitimní cíl účinně naplňovat. Je tedy dán veřejný zájem na ochraně v zásadě výlučného postavení advokátů v systému ochrany práv (tedy včetně civilního řízení). Soud citované usnesení Ústavního soudu považuje za příléhavé na projednávanou věc, přestože se týká nepřipuštění zastoupení obecným zmocněncem podle § 27 odst. 2 o. s. ř., přičemž toto ustanovení obsahuje totožný důvod nepřipuštění zastoupení jako § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky, tj. že zvolený zmocněnec vystupuje v řízeních opakovaně.

21. Ke kritériu opakovanosti zastoupení zmocněncem soud dále připomíná, že podle judikatury Nejvyššího soudu platí, že *„[o]lkolnost, zda obecný zmocněnec vystupuje v různých věcech opětovně, závisí na posouzení konkrétního případu. Takovým vystupováním lze zpravidla rozumět zastupování více než dvou účastníků ve věcech, které spolu skutkově nesouvisí, zastupování stejného účastníka ve více než dvou věcech skutkově spolu nesouvisejících apod., přičemž mezi jednotlivými případy je taková časová souvislost, která odůvodňuje závěr, že nejde o činnost jen ojedinělou nebo jednorázovou. Není rozhodné, zda obecný zmocněnec vystupuje jako zástupce u jednoho nebo u více soudů. Soud při rozhodování podle § 27 odst. 2 in fine o. s. ř. posuzuje pouze otázku opakovanosti (opětovnosti) zastupování obecným zmocněncem v různých věcech, nikoliv již otázku úplatnosti či morální závadnosti takového zastupování.“* (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2642/2013, nebo ze dne 23. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2281/2014).
22. Městský úřad v usnesení ze dne 2. 2. 2023, č. j. MURCE/5832/2023, kterým nepřipustil zastupování žalobce M. B., popsal průběh správního řízení ve věci spáchaného přestupku a citoval § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky. Městský úřad uvedl, že M. B. není advokátem nebo jinou osobou poskytující právní služby soustavně a za úplatu dle příslušného zákona. Městský úřad dále uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že M. B. vystupoval v postavení zmocněnce v řízení o přestupcích vedených městským úřadem opakovaně, od roku 2016 do současnosti se jedná minimálně o 4 řízení o přestupcích a 5 řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Městský úřad dále upozornil na nemožnost opakovaného zastupování jedním obecným zmocněncem s tím, že není rozhodné, zda obecný zmocněnec vykonává zastoupení za úplatu, zda má právnické vzdělání či zda je občanem České republiky nebo zde má trvalý pobyt. Městský úřad vysvětlil, že skutečnosti uvedené v § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky představují neodstranitelný nedostatek podmínek pro kvalifikované a legitimní zastupování v řízení o přestupku na straně obecného zmocněnce. Pokračoval, že v případě zjištění nedostatku podmínek pro kvalifikované a legitimní zastupování v řízení o přestupku má správní orgán povinnost, nikoli možnost rozhodnout o nepřipuštění zastoupení. Žalobce proti uvedenému usnesení podal blanketní odvolání, které na výzvu městského úřadu nedoplnil, pouze v omluvě z ústního jednání nařízeného na den 30. 3. 2023 uvedl, že se ústního jednání nebude účastnit, neboť považuje nepřipuštění jím zvoleného zmocněnce za nezákonné a na zastupování jím trvá. Žalovaný v rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023, č. j. KUUK/071228/2023/DS/Lin, uvedl, že M. B. je obecným zmocněncem, nikoli advokátem či jinou osobou poskytující právní služby soustavně za úplatu podle příslušného zákona. Žalovaný shodně s městským úřadem uvedl, že M. B. v mnoha případech jako zmocněnec vystupoval či vystupuje v řízení o přestupcích. Žalovaný dále odkázal na důvodovou zprávu a uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že M. B. vystupoval v odvolacím řízení jako zmocněnec nejméně ve třech věcech vedených u

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství a uvedl spisové značky těchto věcí.

23. Soud nejprve uvádí, že žalovaný na str. 4 rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023 uvedl, že „[p]okud jde o námitku odvolatele, že správní orgán prvního stupně svá tvrzení o tom, že by zástupce zastupoval v řízení o přestupcích v různých věcech opakovaně, neprokázal...“, ačkoli ze správního spisu je zřejmé a sám na str. 2 téhož rozhodnutí uvedl, že odvolání žalobce proti usnesení ze dne 2. 2. 2023 bylo blanketní a ani na výzvu nebylo doplněno. Žalobce tedy žádné odvolací námitky neuvedl, a přesto se jimi žalovaný zabýval. Ačkoli se žalovaný evidentně vyjadřoval k neexistující odvolací argumentaci, nejedná se o vadu takové intenzity, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023. Žalovaný totiž reakcí na žalobcem neuvedenou námitku vhodně doplnil svou argumentaci o důvodech nepřipuštění zastoupení zvoleným zmocněncem. Nelze tedy přisvědčit námitce žalobce, že rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2023 by z tohoto důvodu mělo být coby vnitřně rozporné zrušeno. Z výše uvedeného je rovněž podle názoru soudu dostatečně zřejmé, že žalobce ve správním řízení ani v podané žalobě vůbec neuvedl, z jakých konkrétních důvodů u jím zvoleného zmocněnce nebyly dány důvody nepřipuštění zastoupení ve smyslu § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky. Nepokusil se tedy nijak vyvrátit tvrzení správních orgánů o tom, že jím zvolený zmocněnec M. B. opakovaně vystupoval v jiných řízeních vedených u těchto orgánů. Soud zároveň zdůrazňuje, že zákon jednoznačně hovoří o opakovanosti zastoupení, aniž by tuto opakovanost vázal na určitý počet řízení, v nichž zvolený zmocněnec vystupoval či na nějaký časový úsek. Městský úřad v prvostupňovém rozhodnutí uvedl konkrétní počet řízení o přestupcích, ve kterých M. B. vystupoval jako obecný zmocněnec (4 řízení). Žalovaný pak v odvolacím rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023 uvedl konkrétní spisové značky tří řízení, v nichž žalobcem zvolený obecný zmocněnec vystupoval v řízení o přestupcích před městským úřadem (sp. zn. 305/22463/2016/OD, sp. zn. 276/21194/2021 a sp. zn. 849/50926/2021), z čehož dovodil naplnění podmínky opakovanosti zastoupení a zastoupení nepřipustily. Soud shledal, že odůvodnění správních orgánů stran nepřipuštění zastoupení žalobcem zvoleným zmocněncem bylo s přihlédnutím k principu jednotnosti správního řízení, kdy žalovaný ve svém rozhodnutí zhojil částečnou neurčitost prvostupňového rozhodnutí uvedením konkrétních spisových značek řízení, ve kterých M. B. vystupoval jako obecný zmocněnec, přesvědčivé a dostatečné. Žalobci navíc nic nebránilo, aby za situace, kdy nebylo připuštěno zastoupení jím zvoleným zmocněncem a sám dle jeho slov nebyl schopen uplatnit svá práva, si zvolil jiného obecného zmocněnce, či využil služeb osob poskytujících právní služby za úplatu. Zároveň soud nepřisvědčil tvrzení žalobce, že nebyl vyzván k doplnění odvolacích důvodů. Z doručky založené ve správním spisu je zřejmé, že výzva k doplnění blanketního odvolání ze dne 20. 2. 2023 byla žalobci vložena do schránky dne 13. 3. 2023. Výzvu k odstranění vad odvolání správní orgán zřejmě z procesní opatrnosti doručoval prostřednictvím datových schránek i M. B. (doručeno dne 26. 2. 2023). Žalobce byl tedy řádně vyzván k doplnění odvolacích důvodů, nicméně na tuto výzvu nikterak nereagoval. Skutečnost, že v rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2023 absentuje přesný popis toho, komu a kdy byla výzva k doplnění odvolání doručena, nepovažuje soud za zásadní vadou mající vliv na zákonnost či přezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že blanketní odvolání nebylo na výzvu doplněno, což soud považuje vzhledem k povaze věci za dostatečné a lpění na přesném popisu doručování výzvy k doplnění odvolání by bylo přepjatým formalismem.
24. Žalobce dále v souvislosti s nepřipuštěním zastupování jím zvoleným zmocněncem namítal, že správní orgány dovodily opakovanost zastupování ze strany zmocněnce nezákonně na

základě podkladů, s nimiž žalobce nebyl seznámen. Soud na tomto místě upozorňuje, že v usnesení ze dne 12. 6. 2024, č. j. 42 A 20/2023-43, dospěl k závěru, že usnesení o nepřipuštění zastoupení zmocněncem ve smyslu § 72b zákona o odpovědnosti za přestupky, resp. rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o odvolání proti tomuto usnesení, není na rozdíl od rozhodnutí o ustanovení opatrovníka rozhodnutím, které by bylo možné v řízení před správním soudem napadnout žalobou, neboť spadá pod kompetenční výlukou zakotvenou v § 70 písm. c) s. ř. s. Jedná se totiž o úkon správního orgánu, kterým se toliko upravuje vedení řízení před správním orgánem a namítat procesní pochybení spočívající v nepřipuštění zmocněnce k zastupování v přestupkovém řízení lze namítat v případné žalobě proti pravomocnému konečnému rozhodnutí ve věci přestupku. Soud se s ohledem na právě uvedené neztotožňuje s názorem žalobce, že usnesení, potažmo rozhodnutí o nepřipuštění obecného zmocněnce nespadá pod kompetenční výlukou a lze jej napadat správní žalobou. Žalobce si zároveň do jisté míry odporuje, když se v žalobě otázkou zastoupení zvoleným zmocněncem zabývá a považuje ji za související s meritem věci a zároveň uvádí, že se jedná o samostatné rozhodnutí napadnutelné správní žalobou. Rozhodnutí o nepřipuštění zastoupení zvoleným obecným zmocněncem tedy spadá pod kompetenční výlukou a není samostatně napadnutelné správní žalobou. Nejedná se tedy o „rozhodnutí ve věci“ ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, a proto nebylo povinností městského úřadu před vydáním usnesení ze dne 2. 2. 2023 žalobce vyzývat k seznámení se s podklady. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, soud považuje za nepřiléhavý, neboť uvedený rozsudek se týká použití skutečností známých z úřední činnosti soudu při rozhodování soudu ve věci samé bez jednání, přičemž v případě žalobce se o nejednalo o rozhodnutí ve věci samé, nýbrž o procesní rozhodnutí ve správním řízení, jak bylo uvedeno výše.

25. Soud se dále zabýval námitkou žalobce, že městský úřad zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla nezákonně, neboť neučinil potřebné kroky ke zjištění řidiče vozidla.
26. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
27. Podle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.
28. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
29. Podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.
30. Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.

31. Podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu platí, že neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.
32. Soud souhlasí se žalobcem, že zákon o silničním provozu striktně vymezuje podmínky, které musí být splněny k tomu, aby správní orgány mohly projednat přestupek provozovatele vozidla a shledat provozovatele vinným ze spáchání přestupku. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu může správní orgán projednat přestupek provozovatele vozidla tehdy, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, bylo cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, aby deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře rovněž opakovaně vyslovil, že odpovědnost provozovatele vozidla je objektivní, za pouze výslovně vymezené správní delikty (přestupky) a podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu subsidiární vůči odpovědnosti řidiče (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, či ze dne 9. 12. 2020, č. j. 2 As 303/2020-24). Z výše uvedeného rovněž vyplývá, že „přednost“ má odpovědnost řidiče vozidla a odpovědnost provozovatele vozidla lze vyvodit až tehdy, když správní orgán i přes provedení kroků nezbytných ke zjištění pachatele přestupku řízení o přestupku buď nezahájil a věc odložil nebo řízení zastavil. Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla tedy nastupuje až subsidiárně ve vztahu k přestupku skutečného řidiče vozidla, který za přestupek primárně odpovídá. Přednost odpovědnosti řidiče za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Až v případě, kdy není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jiné osobě a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
33. K nezbytným krokům, které musí správní orgán učinit pro zjištění řidiče vozidla, se rovněž opakovaně ve své judikatuře vyjádřil Nejvyšší správní soud. Obecně platí, že správní orgány mají za účelem zjištění pachatele přestupku vyvinout dostatečné úsilí. V případě, kdy provozovatel vozidla sdělí údaje o totožnosti a adrese údajného přestupce, je zásadně povinností správního orgánu pokusit se tuto osobu kontaktovat, aby s ní bylo možné přestupek projednat, a to s výjimkou situací, kdy je správnímu orgánu již z předchozí úřední činnosti známo, že se jedná o osobu nekontaktní či neexistující, nebo je účelem postupu provozovatele zjevně toliko procesní obstrukce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 231/2018-18). Platí tedy, že budou-li mít správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Nicméně by šlo proti smyslu úpravy

přestupku provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46). Pachatele přestupku není možné vypátrat vždy a správní orgány v tomto směru nemusejí vynakládat nepřiměřené úsilí. Zejména při zjevných obstrukcích a v případech, kdy provozovatel jako řidiče označí osobu s adresou pobytu v zahraničí, přitom Nejvyšší správní soud klade relativně nízké požadavky na to, jaké kroky musí správní orgán učinit dříve, než zahájí správní řízení s provozovatelem vozidla (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019-36).

34. Ke sníženým požadavkům na pátrání po pachatelích přestupků zdržujících se v zahraničí Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019-36, uvedl, že možnosti správního orgánu jsou při vyhledávání osob v cizině a v následném správním řízení značně omezené. Vzhledem k nutnosti respektovat suverenitu cizího státu totiž nepřichází v úvahu hrozba předvedení, natož jeho faktická realizace. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že v případě, kdy se tvrzený pachatel nachází v zahraničí a je nekontaktní, nemá správní orgán téměř žádnou možnost, jak spolehlivě zjistit, že jde skutečně o pachatele přestupku, neboť nedostupnost označené osoby žijící v cizině výrazným způsobem ztěžuje možnost obstarání přesvědčivých důkazů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pokud z ostatních důkazů vina přesvědčivě nevyplývá a označená zahraniční osoba je nedostupná, není nutné, aby se jí správní orgán nadále snažil kontaktovat. Rovněž z ostatní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že podmínka učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu je splněna, pokud se správnímu orgánu nepodaří písemnost do zahraničí doručit a správní orgán nemá k dispozici žádné další indicie. V takovém případě by bylo v rozporu s účelem právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správním orgánu učinění dalších kroků ke zjištění pachatele přestupku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 31, ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016 – 33, nebo ze dne 4. 5. 2017, č. j. 9 As 271/2016 – 41). Nelze přehlédnout, že je čistě odpovědností provozovatele vozidla, vypůjčí-li své vozidlo osobě, která nedodržuje povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Provozovatel vozidla musí být připraven nést případnou objektivní odpovědnost za jednání takové osoby, pokud se jí nepodaří kontaktovat či prokázat odpovědnost za přestupek (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 231/2018-18).
35. Soud přisvědčil tvrzení žalobce, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu je zapotřebí otázku, zda správní orgán učinil dostatečné kroky ke zjištění pachatele přestupku, posoudit podle konkrétních okolností případu. V projednávaném případě žalobce na výzvu městského úřadu ve sdělení ze dne 12. 8. 2022 uvedl totožnost řidiče a skutečnost, že s řidičem byla uzavřena smlouva o nájmu vozu. Řidiče identifikoval jménem, datem narození a adresou v Portugalsku. Toto sdělení lze považovat za podání vysvětlení ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Žalobci byla tedy poskytnuta možnost sdělit totožnost řidiče, což učinil, podle názoru soudu navíc dostatečně konkrétně. Městský úřad se v souladu s výše definovanou pátrací povinností pokusil označenému řidiči do Portugalska doručit předvolání/výzvu k podání vysvětlení ze dne 16. 8. 2022. Ze správního spisu nelze zjistit, zda výzva či její podstatná část byla přeložena do portugalského či jiného jazyka (například mezinárodně používaná angličtina). Ze správního spisu nicméně jednoznačně

vyplývá, že si označený řidič výzvu k podání vysvětlení nevyzvedl, neboť se zásilka vrátila městskému úřadu s označením Objeto não reclamado/Non reclame (v překladu předmět nevyzvednut, pozn. soudu). Označený řidič proto nijak nereagoval, přičemž je zřejmé, že nebyl zastižen při pokusu o doručení a zásilku si následně nepřišel vyzvednout na místo jejího uložení. Podle názoru soudu bylo s ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu v dané věci možné za nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu považovat i zaslání jedné výzvy k podání vysvětlení do Portugalska. Opakované zasílání těchto výzev nekontaktní osobě by mělo za následek jen zbytečné průtahy v řízení o přestupku provozovatele vozidla. Žalobce proto nesprávně vytýkal městskému úřadu, že po neúspěšné snaze o doručení výzvy k podání vysvětlení již další kroky neučinil, neboť toho podle názoru soudu v projednávané věci nebylo zapotřebí. Městský úřad proto postupoval správně, když věc projednal coby přestupek provozovatele vozidla. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018-21, není dle názoru soudu přílehlavý na danou věc, neboť provozovatelka vozidla v dané věci správnímu orgánu sdělila, že předmětné vozidlo prodala, k čemuž doložila kupní smlouvu, faktury, doklady týkající se předání vozidla a kopii občanského průkazu a potvrzení o přechodném pobytu kupujícího. Sdělila tedy úplné a dostatečné údaje o konkrétní osobě s doručovací adresou na území České republiky. V žalobcem odkazovaném rozsudku Nejvyšší správní soud sám uvedl, že se jedná o případ odlišný od těch, kdy je jako řidič uvedena osoba cizí národnosti s doručovací adresou mimo Českou republikou. Za nepřilehlavý soud rovněž považuje odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 As 204/2015-22, neboť v odkazované věci byl za řidiče označen jednatel obchodní společnosti působící v České republice a správní orgán měl možnost řidiče kontaktovat prostřednictvím této obchodní společnosti.

36. Soud dodává, že pokud žalobce podle svého tvrzení uzavřel s označeným řidičem R. C. smlouvu o nájmu vozu, nic mu nebránilo v tom, aby se pokusil označeného řidiče sám kontaktovat a vyzvat jej k vyjádření. Za situace, kdy žalobce coby provozovatel vozidla označil za řidiče nekontaktní zahraniční osobu, bylo v zásadě na něm, aby městskému úřadu předložil dostatečné důkazy o vině této osoby, případně aby se s touto osobou dohodl na soukromoprávní odpovědnosti, pokud nechtěl sám nést finanční důsledky svého protiprávního jednání. Bylo v zájmu žalobce coby provozovatele vozidla, aby při vědomí o svých zákonných povinnostech působil i na jiné osoby, tj. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu, a to ve snaze eliminovat možné negativní účinky vzniklé při užívání jeho vozidla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014–21). Soud v této souvislosti nepřisvědčil argumentaci žalobce, že si od něj městský úřad mohl vyžádat smlouvu o nájmu. Žalobci totiž podle názoru soudu nic nebránilo, aby coby smluvní strana smlouvy o nájmu tuto smlouvu městskému úřadu doložil a nemusel čekat na výzvu ze strany městského úřadu. Bylo na žalobci, aby svá tvrzení o identitě řidiče a uzavření nájemní smlouvy s ním doložil. Na názoru soudu nic nemění ani odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25, neboť v daném případě byla provozovatelka vozidla půjčovnou automobilů a správnímu orgánu sdělila dobu nájmu vozidla a číslo smlouvy o nájmu, tedy dostatečně konkrétní údaje. Pokud žalobce namítá, že městský úřad mohl ze smlouvy sdělit další kontaktní údaje údajného řidiče, podle názoru soudu mu nic nebránilo, aby tyto údaje sám uvedl, když měl nepochybně smlouvu k dispozici. Soud nezpochybně tvrzení žalobce, že smlouva mohla být klíčovým důkazem pro zahájení řízení s řidičem, nicméně žalobci nic nebránilo, aby

smlouvu předložil, případně k prvotní výzvě městského úřadu sdělil rozhodné skutečnosti uvedené v předmětné smlouvě.

37. Žalobce dále namítal, že za přestupek není odpovědný, neboť přestupek nebyl zjištěn ATM bez obsluhy, nýbrž pomocí městského kamerového dohlížecího systému.
38. Soud nejprve přisvědčil žalobci, že v § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu užitý pojem „*automatizovaný technický prostředek bez obsluhy*“ není zákonem přesně definován. Pro danou věc je nicméně podstatné, že právní úprava přestupku provozovatele vozidla míří na situace, kdy je přestupek zaznamenán ATM bez obsluhy a nikoli například policistou, který by byl schopen na místě zjistit totožnost řidiče vozidla, proto za spáchaný přestupek odpovídá provozovatel. Taková situace nastala právě v případě žalobce, kdy byl přestupek zjištěn městským kamerovým systémem a z kamerového záznamu nebyla zjistitelná totožnost řidiče, jak vyplývá ze záznamu na CD, které je součástí správního spisu. Ze záznamu je zřejmé, že vozidlo s registrační značkou X projelo v místě spáchání přestupku „na červenou“, což bylo zaznamenáno právě městským kamerovým dohlížecím systémem. Samotná skutečnost, že se jednalo o porušení zákazu vjezdu, byla nicméně následně vyhodnocena úředními osobami, což není v rozporu se zákonem a nemá vliv na kvalitu skutkových zjištění. Zákon totiž hovoří pouze o zjištění prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, nikoli o následném vyhodnocení takového zjištění. Skutečnost, že vyhodnocení kamerového záznamu probíhá až následně obsluhou, neznamená, že by přestupek nebyl zaznamenán pomocí automatizovaného systému snímajícího dopravní provoz na místě. Podle názoru soudu je pro danou věc nepodstatné, k jakému účelu městský kamerový dohlížecí systém slouží, pokud byl způsobilý zaznamenat porušení pravidel provozu na pozemní komunikaci. Závěr soudu nijak neodporuje žalobcem odkazovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 213/2017-37, ve kterém je uvedeno, že „[b]ez obsluhy znamená, že zařízení je spouštěno a uváděno do klidu automaticky, nebo dálkovým či manuálním způsobem, ale průběžná operativní obsluha na místě v konkrétním čase a zásah do výběru kontrolovaných vozidel jsou vyloučeny. Oznámení jednotlivých vozidel, jejichž řidiči maximální dovolenou rychlost překročili, tvoří nepřerušovanou řadu ve stanoveném čase. K uznání zařízení za automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy nepostačí, že se bude jednat o přístroj stejné konstrukční a technologické vybavenosti jako pevně zabudovaný měřič ve stacionárním zařízení. Podmínkou je také skutečnost, že identita řidiče v daném okamžiku není zjistitelná, to znamená, že na kontrolovaném místě není zřízeno kontrolní stanoviště a kontrolované vozidlo není zastavováno a jeho řidič zjištěn.“ Podle názoru soudu je zřejmé, že městský kamerový dohlížecí systém požadavky kladené na automatizované zařízení bez obsluhy splňuje, neboť se jedná o kamerový systém instalovaný za účelem monitoringu veřejného prostranství.
39. Žalobce konečně namítal, že městská policie nebyla k pořízení kamerového záznamu oprávněna, což činí výsledný záznam procesně nepoužitelným důkazem.
40. Podle § 24b odst. 1 zákona o obecní policii platí, že obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.
41. Podle § 24b odst. 2 zákona o obecní policii platí, že jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stále automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

42. Podle § 73 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že má-li orgán Policie České republiky nebo Vojenské policie nebo jiný správní orgán důvodné podezření, že byl spáchán přestupek, a není-li sám příslušný k jeho projednání, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu příslušnému správnímu orgánu.
43. Městský kamerový dohlížecí systém provozuje městská policie, jejíž oprávnění pořizovat kamerové záznamy z veřejně přístupných míst vyplývá z § 24b odst. 1 zákona o policii. Úkolem, k jehož splnění je pořízení takového záznamu nezbytné, je přitom podle § 2 písm. d) zákona o obecní policii dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Je tedy zřejmé, že obecní policie je zákonem oprávněna pomocí kamerového záznamu dohlížet na plynulost a bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Žalobce si podle názoru soudu ve své argumentaci výrazně protiřečí, neboť zároveň uvedl, že pozitivní právo vylučuje provozování kamerového záznamu jakožto automatizovaného technického prostředku bez obsluhy obecní a městskou policií a zároveň, jak bylo již vypořádáno výše, v žalobě argumentoval tím, že kamerový dohlížecí systém není ATM bez obsluhy. Argumentaci žalobce soud považuje s ohledem na právě uvedené do jisté míry za účelovou a zároveň za značně nepřiléhavou na danou věc, neboť žalobce ve značné míře argumentoval ve vztahu k měření rychlosti obecní policií, ačkoli se v daném případě nejednalo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nýbrž o nerespektování světelného signálu s červeným světlem „Stůj!“. Ze stejného důvodu soud nepovažuje za relevantní argumentaci žalobce ustanovením § 79a zákona o silničním provozu, neboť rovněž toto ustanovení se zabývá měřením rychlosti vozidel. Soud z uvedených důvodů neshledal kamerový záznam za nepoužitelný důkaz o spáchaném přestupku a nesouhlasí s názorem žalobce, že právní řád vylučuje provozování kamerového záznamu obecní a městskou policií pro účely dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích. Pro danou věc je rovněž nepodstatný názor žalobce, že obce s rozšířenou působností obohacují své rozpočty díky přestupkům provozovatele vozidla, a proto investují do pořízení ATM bez obsluhy, jejichž použití slouží především represivním účelům. Tato úvaha se nijak nevztahuje k předmětu daného řízení. K argumentaci žalobce ustanovením § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky soud upozorňuje, že podle tohoto ustanovení je orgánem oprávněným k oznámení přestupku i „jiný správní orgán“, kterým nepochybně je i strážník městské policie, který je navíc podle § 10 odst. 2 zákona o obecní policii povinen bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek. Toto ustanovení stanoví povinnost strážníka městské policie oznámit spáchaný přestupek je dle názoru soudu *lex specialis* k § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky. Rovněž neshledal soud důvodným argument žalobce, že umístění městského kamerového dohlížecího systému nebylo zveřejněno v souladu s § 24b odst. 2 zákona o obecní policii, neboť žalobce toto své tvrzení nijak nezduvodnil a z webových stránek Města Roudnice nad Labem vyplývá, že toto město zřízení kamerového systému vhodným způsobem, tj. na webových stránkách, oznámilo.
44. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. tohoto rozsudku zamítl.
45. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval. Soud proto výrokem II. tohoto rozsudku vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 29. ledna 2025

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce